

Digitaalinen yhteistyö huoltajien kanssa

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

AMMATTIKORKEAKOULU
University of Applied Sciences

CC BY-SA 4.0.

Kuvapankkien kuvissa noudatetaan kuvapankkien lisensointia

Johdanto diasarjaan 1

- Tämä diasarja on ensimmäinen osa Digitaalinen yhteistyö huoltajien kanssa –täydennyskoulutuksen diasarjoista.
- Tämä sarja sisältää koulutuksen tietoperustaan liittyvät diat.
- Täydennyskoulutus oli Laurea-ammattikorkeakoulun toteuttama ja Opetushallituksen rahoittama.
- Koulutuksen aikana osallistujien tietoperustaa ja tietoisuutta yhteistyön velvoittavuudesta lisättiin aiheeseen liittyvillä eri sisältöisillä opetuskerroilla. Lisäksi osallistujat tutustuivat erilaisiin digitaalisiin yhteistyön toteuttamisen tapoihin ja mahdollisuuksiin sekä toteuttivat digitaalisen yhteistyötilaisuuden tai tapahtuman huoltajille.
- Koulutuksen kohderyhmänä oli varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen henkilöstö.
- Koulutus toteutettiin kokonaisuudessaan verkossa Zoom-videoneuvottelutyökalun avulla ja Canvas-verkko-oppimisympäristöä hyödyntäen.
- Koulutus toteutettiin 6.4.2022- 23.11.2022.

Diasarjan sisällys

Laadittu artikkeli	dia 4
Digitaalinen viestintä huoltajien kanssa	dia 5
Digitaalinen yhteistyö huoltajien kanssa	dia 10
Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö varhaiskasvatuksen asiakirjoissa	dia 37
Maininnat huoltajien kanssa tehtävästä yhteistyöstä eops, pops, aamu- ja iltapäivätoiminnan ops	dia 47
Mitä vanhemmat toivovat digitaaliselta yhteistyöltä?	dia 56

Aiheesta laadittu artikkeli

Artikkeli [Jalo, S., Lund, V. & Pohjasniemi, P. 2022. Digitaalinen kasvatusyhteistyö vahvistaa perheiden osallisuutta ja tukee lapsen kasvua.](#) Julkaisussa Elomaa-Krapu, M. & Vuorijärvi, A. (toim.) Osallistavia ratkaisuja digitaalisiin hyvinvointi- ja terveystalveihin. s. 121. Metropolia Ammattikorkeakoulu.

Artikkelissa kerrotaan digitalisuuden mahdollisuudesta yhteistyössä sekä täydennyskoulutuksen toteuttamisesta.

Digitaalinen viestintä huoltajien kanssa, Virpi Lund

Suomalaisten vanhempien ja opettajien näkemyksiä digitaalisen viestinnän toimivuudesta kasvatuskumppanuuden välineenä
(Kuusimäki, Anne-Mari, 2021)

- Nykyisiä digitaalisia alustoja voidaan käyttää tehokkaasti opettajien ja huoltajien välisessä yhteydenpidossa
- Digitaalinen viestintä palvelee kasvatusyhteistyötä ja vahvistaa oppilaiden oppimista ja hyvinvointia – tutkittua tietoa tarvitaan!
- Tukee opettajien hyvinvointia ja arjen työtä
- Mahdollistaa arvostavan yhteydenpidon huoltajien kanssa
- Etelä- ja Keski-Suomi, 2016, huoltajia 1123, opettajia 118
- Kyselylomake, (Digital Communication Scale, DCS) digitaalisen viestinnän toimivuudesta: vanhempien ja opettajien näkemyksiä sekä toiveita digitaalisen viestinnän sisällöstä sekä palautteesta, jota oppilaalle digitaalisesti annetaan

Digitaalinen viestintä

- Vahvistaa yhteistyötä ja luottamusta
- Toimii hyvin informatiivisissa asioissa
- Maaseudulla asuvat huoltajat ja opettajat tyytyväisimpiä
- Huoltajat kokevat saavansa vähemmän kannustavaa palautetta lapsistaan kuin mitä opettajat vastasivat antavansa
- Opettajien mielestä enemmän epäselvää ja ristiriitaista
- Laadukas kodin ja koulun välinen digitaalinen viestintä on (1) selkeää ja luettavaa, (2) informatiivista, säännöllistä ja tehokasta sekä (3) monipuolista laadultaan.

Digitaalisen viestinnän sisältö

- Opettajat ja huoltajat haluavat tietoa oppilaan opiskeluihin liittyvistä asioista tukeakseen oppilaan koulunkäyntiä
- Vähäpätöisempien käyttäytymiseen liittyvien asioiden informointia huoltajat pitivät turhana
- Mikäli käyttäytymiseen liittyvät pulmat olivat suuria tai aiheet herkkäluonteisia, toivottiin yhteydenpitoa puhelimitse tai kasvokkain
- Huoltajat toivovat lisää kannustavaa palautetta lapsistaan
- Tyytyväisiä kannustavan palautteen määrään ovat yläkoululaisten huoltajat
- Kriittisempiä kannustavan palautteen määrään olivat pidemmälle koulutetut huoltajat

Yleistä

- Opettajat ja huoltajat hyödyntävät digitaalista viestintää kouluissa hyvin
- Yhtenäisen digitaalisen viestinnän pelisääntöjen kehittäminen

Keskustelu

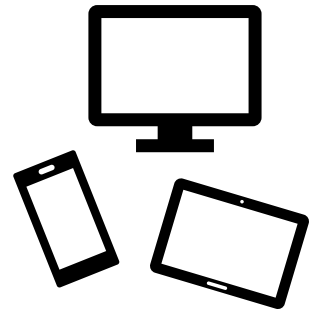
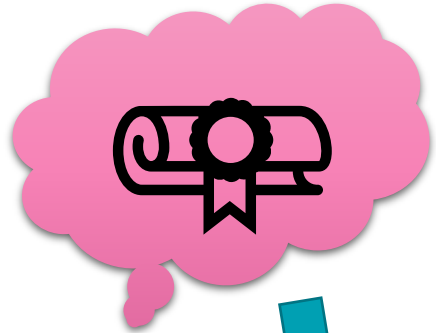
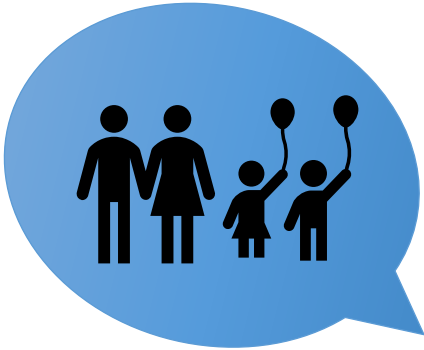

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

- 1) Mitä hyötyjä on digitaalisesta vuorovaikutuksesta kasvatusyhteistyössä? Entä haittoja?
- 2) Millaiset tekijät vaikuttavat onnistuneeseen digitaaliseen vuorovaikutukseen?

Digitaalinen yhteistyö huoltajien kanssa

- Digitaalinen yhteistyö huoltajien kanssa

Tulevaisuus, nykytilanne ja ohjaavat asiakirjat

Huoltajien osallisuus ja kohtaaminen

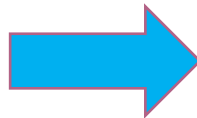
Virtuaalinen yhteistyö

Digiosallisuus

Tulevaisuuden skenaarioita digitalisoituvasta varhaiskasvatuksesta

- Virtuaalikasvatus on huippuluokkaa Suomessa!
- Rutiininomaiset hallinnon työt automatisoitu
- Syrjäseuduilla etävarhaiskasvatusta
- Päiväkotien joustavammat aukioloajat
- Lapset ja kasvattajat reaaliaikaisesti yhteydessä vanhempiin
- Moniammatillinen yhteistyö sujuvoituu
- Ratkaisevaa kasvattajien asenne tekniikkaa kohtaan ja digiosaaminen

Nykytilanteen kuvaus - kasvokkainen kohtaaminen

KAIKISSA NÄISSÄ ON TAI
ON OLLUT KORONAN TAKIA
RAJOITUKSIA!

Nykytilanteen kuvaus

- millaista virtuaalista yhteistyötä jo on?

Varhaiskasvatuspaikan hakeminen

Palvelusopimus etäyhteyksin

Aloituskeskustelu etäyhteyksin

Päiväkodin esittelyvideot

Tiedotteet

Tulkkauksen etäpalvelu

Etävarhaiskasvatus poikkeustilanteissa

Lapsen portfolio

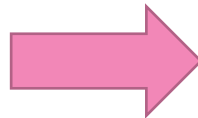
Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma

VASU-keskustelu etäyhteyksin

Hoitoaikojen varaaminen

Lapsen kasvun tukeen liittyviä lomakkeita

Lapsen poissaolojen ilmoittaminen

**TÄMÄ KAIKKI EI OLE ARKIPÄIVÄÄ
VALTAKUNNALLISESTI JOKAISESSA
VARHAISKASVATUSYKSIKÖSSÄ!**

Varhaiskasvatuslaki:

Osallisuus ja
vaikutusmahdollisuudet

Tavoitteet (Vasu ja Esiops):

Yhteinen sitoutuminen lapsen
asioissa

Kasvatustyön suunnitteluun ja
arviointiin osallistuminen

Yhteistyöllä erilaisia tehtäviä ja
muotoja varhaiskasvatuksen
aikana

” Huoltajien kanssa tehtävässä
yhteistyössä hyödynnetään tieto- ja
viestintäteknologiaa.”

(Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2018, 34.)

”Yhteistyössä hyödynnetään eri
viestintävälineitä ja käytetään
tarpeen mukaan
tulkkia tai kieliavustajaa.”

*(Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014,
46.)*

Huoltajien osallisuus tutkimuksen valossa

- Kasvattajien ja vanhempien toimiva vuorovaikutus osallisuuden ydintä.
- Kasvattajat suhtautuvat positiivisesti vanhempien osallisuuteen.
- Kasvokkain tapahtuva kommunikointi suosituinta.
- Lapsen ikä vaikuttaa.
- Tärkeää dialogi.
- Yhteydenpidon säännöllisyys, esim. wilma-viestit.
- Haasteita:
  - Uskomus, ettei vanhemmat edes halua olla osallisia.
  - Ei riittävästi aikaa.
  - Kulttuurinen ja kielellinen moninaisuus.
  - Vanhemmat luottavat varhaiskasvatukseen.
  - Henkilöstön osaaminen.

(Hakyemez-Paul, Pihlaja & Silvennoinen 2018a 91, 93; Hakyemez-Paul, Pihlaja & Silvennoinen 2018b 2,10-12; Levinthal, Kuusisto & Tirri 2021, 12, 16.)

- Kumppanuusperustainen yhteistyö
  - Vuorovaikutus
  - Kuuleminen
  - Kunnioitus
  - Dialogi
- Vanhempia osallistava perhelähtöinen työ
  - Perheen asiantuntijuuden arvostaminen
  - Tiedon ja vastuun jakaminen
  - Vanhempien kuuleminen
  - Perheen arjen ja hyvinvoinnin huomioiminen
- Vuorovaikutus vanhempien kanssa!!!!

Virtuaalinen kohtaaminen tutkimuksen valossa I

- Kodin ja varhaiskasvatuksen välinen kommunikaatio lisääntyy.
- Reaaliaikaista tietoa.
- Vanhemmat kokevat sovellusten olevan helppoja ja käteviä käyttää.
- Pedagoginen dokumentointi yksinkertaistuu.
- Kritiikkiä:
  - Tasapuolisuus
  - Työtaakka
  - Vaikutus opettaja-lapsi suhteisiin
  - Lapsen asema

Kuva: Pixabay

(Francot, Broekhuizen & Leseman 2019, 61-63; Stratigos & Fenech 2021, 21-24; Zhang, Du & Ding 2019, 331.)

Virtuaalinen kohtaaminen tutkimuksen valossa II

- Huomioitavia asiakasryhmiä
  - Eri kieli- ja kulttuuritaustaiset perheet
  - Tuen tarpeiset perheet
- Kaikki huoltajat eivät ole tottuneita digitaalisten laitteiden käyttäjiä
  - Perehdytys, ohjeet eri kielille käännetty
  - Vahvasti kuvin tuettu digitaalinen työkalu
  - Kieli- ja kulttuurierot
  - Käännösohjelmat arjen tukena
  - Kulttuurisen tietouden lisääntyminen
- Laitevaatimukset
- Tietoturva

Kuvat: Pixabay

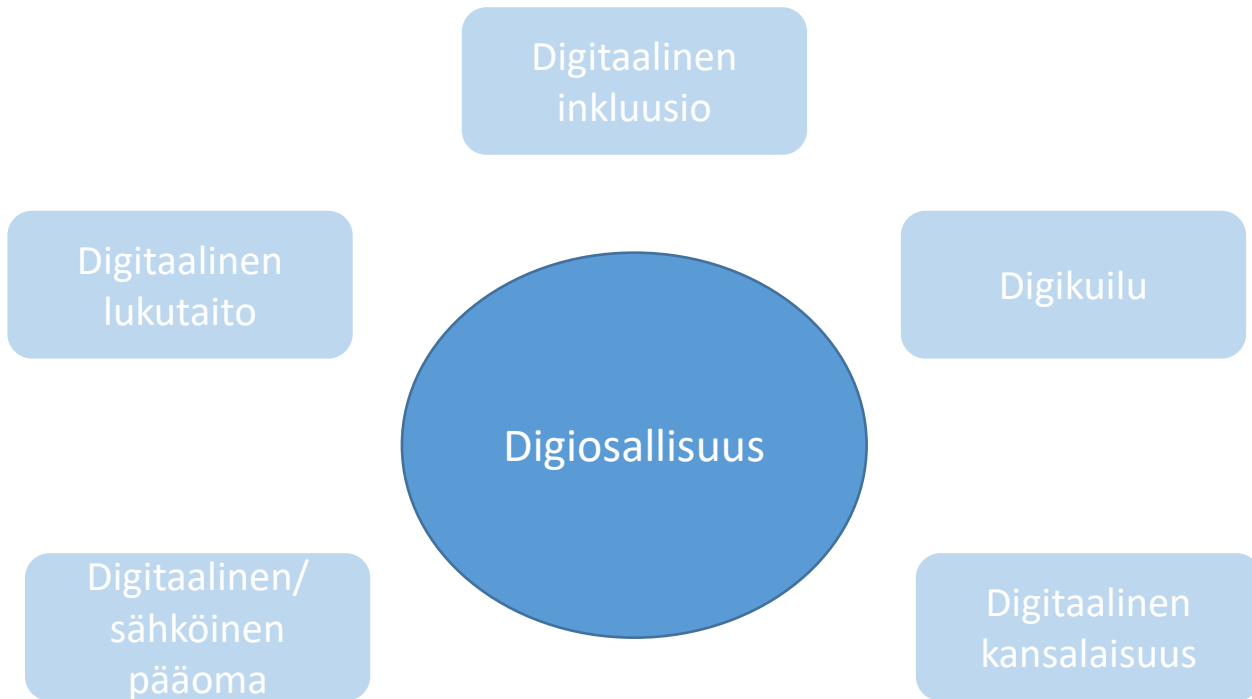
(Francot, Broekhuizen & Leseman 2019, 59-61,70-71;
Zhang, Du & Ding 2019, 339.)

Koronakriisi digiloikan vauhdittajana?

- Ovensuukeskustelut vanhempien kanssa vähentyneet.
- Varhaiskasvatuksessa ei tunneta etäopetusta.
  - Etätyötä tehty lähinnä pedagogiikkaa tukevissa työtehtävissä.
  - Osa lasten terapioiden etäyhteyksin, osa peruuntui täysin.
  - Ei yhtenäisiä ohjeistuksia.
- Digitaalinen infrastruktuuri varhaiskasvatuksessa
  - Teknisten laitteiden taso heikompi kuin kouluilla.
  - Tietotekniset laitteet riittävät 79%, osittain riittävät 20%
- Henkilöstön osaamisen kehittäminen
- Etäyhteyksiä tulisi hyödyntää:
  - Henkilöstön informatiivisissa koulutuksissa ja kokouksissa
  - Lapsikohtaisissa suunnitelmakeskusteluissa huoltajien kanssa
  - Vanhempainilloissa hybridimuotona

(Karvi 2021, 22, 30; Lasten ja nuorten hyvinvointi koronakriisin jälkihoidossa 2020, 59-60; Nurhonen, Chydenius & Lipponen 2021, 3,8,14,17, 26,33; Saranko, Alasuutari & Sulkanen 2021, 72-73,76.)

Digiosallisuuden lähikäsitteet

Digiosallisuus virtuaalisen yhteistyön tavoitteena

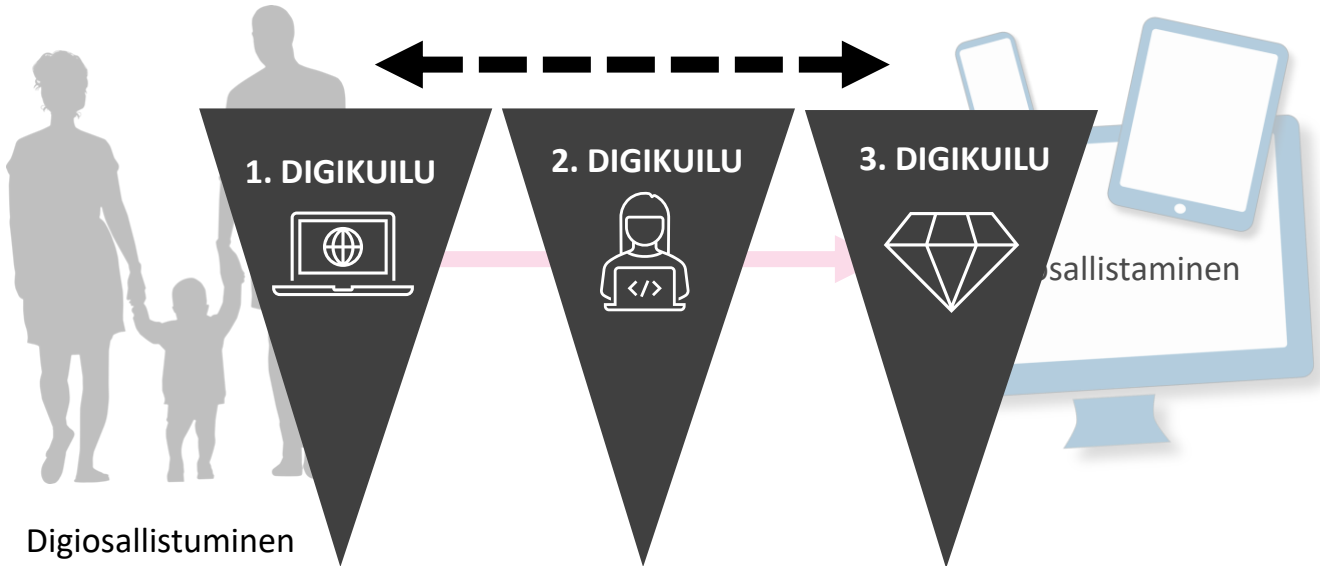
Digiosallistuminen

Synty osallisuutta

*(mukaillen Hänninen ym. 2021, 27,
Kuvat: Pixabay)*

Digiosallisuus virtuaalisen yhteistyön tavoitteena

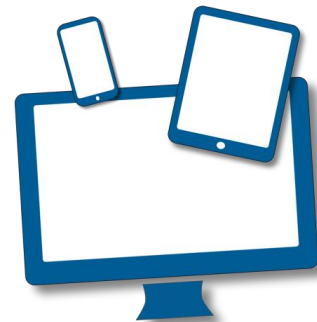
*(mukaillen Hänninen ym. 2021, 28,
Kuvat: Pixabay)*

Digiosallisuus virtuaalisen yhteistyön tavoitteena

Syntyy osallisuutta

Infrastrukturi
ja teknologiset
välineet

Turvallisuus ja
luotettavuus

Käytettävyys

Saavutettavuus

Taidot,
osaaminen ja
digituki

Käyttäminen ja
hyödyt

*(mukaillen Hänninen ym. 2021, 29-40,
Kuvat: Pixabay)*

Digiosallisuus virtuaalisen yhteistyön tavoitteena

Digiosallistuminen

Synty osallisuutta

DIGIKUILU

Digiosallistaminen

Saavutettavuus & käytettävyys
Käyttäminen ja hyödyt
Päiväkodin digitaalinen infra
(Henkilöstön osaaminen)

*(mukaillen Hänninen ym. 2021, 27,
Kuvat: Pixabay)*

Digiosallisuuden taustatekijöitä

Kuva: Pixabay

- Yksilöiden ominaispiirteet
- Sosioekonomiset taustatekijät
- Asenne
- Australian digital index 2021 poimintoja:
  - Vain mobiilia käyttävät
  - Parit, joilla on lapsia
  - Koulutustausta
  - Ikä

(Hänninen ym. 2021, 29,35; Measuring Australia's Digital Divide. Australian Digital Inclusion Index 2021, 6-7, 11; Rantanen, Gluschkoff, Silvennoinen & Heponiemi 2021.)

- Tutkimuskysymykset:
  - Miten huoltajat kokevat digitaalisen yhteistyön?
  - Millaisia digitaalista syrjäytymistä aiheuttavia tekijöitä on varhaiskasvatuksessa?
  - Millaista digitaalisesti osallistava varhaiskasvatus on?
- Menetelmälliset ratkaisut:
  - Yksilöllinen teemahaastattelu
  - Aineistolähtöinen analyysi

Kuva: Pixabay

- Päivähoidon aloitus tärkeä ja iso tapahtuma perheelle (55 % koki saaneensa riittävästi tietoa)
- Vanhemmat tyytyväisiä päiväkotiin, 45 % antoi arvosanaksi 9.
- Yhteistyössä huomioitavaa:
  - ✓ Varhaiskasvatuksen palveluohjaus
  - ✓ Avoin viestintä henkilöstömuutoksista
  - ✓ Vasu termistö tutuksi
  - ✓ Viestintä johdonmukaisesti yhden viestintäkanavan kautta
  - ✓ Vanhempien verkostoitumisen tukeminen

Vanhempien kokemuksia digiyhteistyöstä

Ensimmäisissä haastatteluissa toistuneita teemoja

Mobiiliversio.

Kerrotaan selkeästi, mitä viestintäkanavaa käytetään.

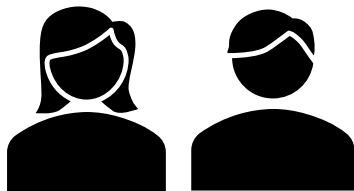
Viestintä kahdensuuntaista.

Reaaliaikaisuus.

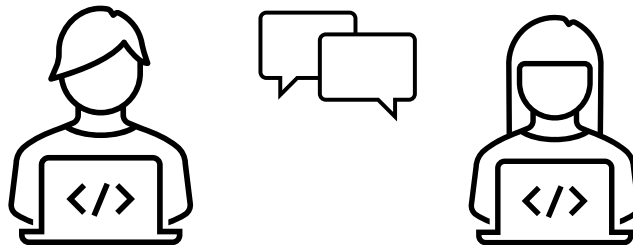
Erilaiset sähköiset lomakkeet helpottaa asiaan palaamista.

Viestinnän yksilöllisyys.

Kasvokkaista kohtaamista arvostetaan. Digi täydentää.

Muutoksia työnkuvassa digitalisoituvassa maailmassa

- Sulautuva ammatillisuus ja hybridityöskentelymallit
- Asiakaslähtöiset digipalvelut
- Osaamisen kehittäminen digitaalisissa vuorovaikutus- ja yhteistyötaidoissa

Kasvokkain vs. virtuaalisesti?

Asiakasnäkökulma?

Eettiset kysymykset?

Ohjaavat periaatteet?

(Kuva:Pixabay)

- Backman, H. Englund, K. & Nordström, A. Lapsissa on tulevaisuus. Päivähoitoon sekä lapsi- ja perhetyöhön liittyviä tulevaisuuden skenaarioita ja osaamistarpeita. VOSE-projektin pilottiryhmän tulokset. Opetushallitus. Raportit ja selvitykset 2011:22. Viitattu 24.1.2022. <https://www.oph.fi/fi/tilastot-ja-julkaisut/julkaisut/lapsissa-tulevaisuus-paivahoitoon-seka-lapsi-ja-perhetyohon>
- Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014. Opetushallitus. Määräykset ja ohjeet 2016:1. Viitattu 1.2.2022. <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/esiopetuksen-opetussuunnitelmien-perusteet>
- Francot, R., Broekhuizen, M. & Leseman, P. 2019. The Utrecht virtual learning environment project: Improving educational partnership in multicultural preschools. *Orbis scholae* 13 (3), 59-83. Viitattu 26.1.2022. . <https://doi.org/10.14712/23363177.2019.22>
- Hänninen, R., Karhinen, J., Korpela, V., Pajula, L., Pihlajamaa, O., Merisalo, M., Kuusisto, O., Taipale, S., Kääriäinen, J. & Wilska, T-A. 2021. Digiosallisuuden käsite ja keskeiset osa-alueet. Digiosallisuus Suomessa - hankkeen väliraportti. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2021:25. Viitattu 3.2.2022. <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163036>
- Hakyemez-Paul, S., Pihlaja, P. & Silvennoinen H. 2018a, Factors affecting early childhood educators' views and practices of parental involvement. *Journal of early childhood education research* 7 (1), 76-99. Viitattu 1.2.2022. <https://jecer.org/factors-affecting-early-childhood-educators-views-practices-parental-involvement/>
- Hakyemez-Paul, S., Pihlaja, P. & Silvennoinen H. 2018b. Parental involvement in Finnish day care – what do early childhood educators say? *European early childhood education research journal* 26 (2), 258-273. Viitattu 1.2.2022. https://www.researchgate.net/publication/341472913_Parental_involvement_in_Finnish_day_care_-_what_do_early_childhood_educators_say
- Jokinen, L. & Nieminen, A. Varhaiskasvatuksen tulevaisuuskuvat 2040. Varhaiskasvatuksen neuvottelukunnan tulevaisuustyön raportti. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2019:40. Viitattu 24.1.2022. <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/161799>

- Karvi 2021. Korona varhaiskasvatuksen arjessa. Rajoituksia ja hyviä käytänteitä vuonna 2020. Kansallisen koulutuksen arviointikeskus. Tiivistelmät 4:2021. Viitattu 24.1.2022. <https://karvi.fi/publication/korona-varhaiskasvatuksen-arjessa/>
- Kekkonen, M. 2012. Kasvatuskumppanuus puheena: Varhaiskasvattajat, vanhemmat ja lapset päivähoiton diskursiivisilla näyttämöillä. Väitöskirja. Tampereen yliopisto. Viitattu 4.2.2022. <https://www.julkari.fi/handle/10024/80013>
- Lasten ja nuorten hyvinvointi koronaviruksen jälkihoidossa. Lapsistrategian koronatyöryhmän raportti lapsen oikeuksien toteutumisesta. 24.6.2020. Valtioneuvoston julkaisuja 2020:21. Viitattu 24.1.2022. <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162318>
- Levinthal, C., Kuusisto, E. & Tirri, K. 2021. Finnish and Portuguese Parents' Perspectives on the Role of Teachers in Parent-Teacher Partnerships and Parental Engagement 2021. Education sciences 11 (6), 2-16. Viitattu 1.2.2022. <https://doi.org/10.3390/educsci11060306>
- Measuring Australia's Digital Divide. Australian Digital Inclusion Index. 2021. Viitattu 21.3.2022. <https://www.digitalinclusionindex.org.au/download-reports/>
- Nurhonen, L., Chydenius, H. & Lipponen, L. Korona tuli kylään -tutkimushankkeen loppuraportti. Koronakriisin vaikutuksia varhaiskasvatukseen. Helsingin yliopisto. Opettajakoulutuslaitoksen muut julkaisut. 2021. Viitattu 24.1.2022. <https://researchportal.helsinki.fi/en/publications/korona-tuli-kyl%C3%A4%C3%A4n-tutkimushankkeen-loppuraportti-koronakriisin-v>
- Päiväkotibarometri 2019. Kurahousupuheesta kohti aitoa osallisuutta. Päiväkotilasten vanhempien näkemyksiä osallisuudesta ja kodin ja päiväkodin yhteistyöstä. Viitattu 2.2.2022. <https://vanhempainliitto.fi/johdolle/paivakotibarometri-2019/>

- Rantanen, T., Gluschkoff, K., Silvennoinen, P. & Heponiemi, T. 2021. The Associations Between Mental Health Problems and Attitudes Toward Web-Based Health and Social Care Services: Evidence from a Finnish Population-Based Study. *Journal of Medical Internet Research*, 23 (9), e28066. Viitattu 21.3.2022. <https://www.jmir.org/2021/9/e28066>
- Rantala, A., Uotinen, S. & Räikkönen, E. 2018. Konsultoivan varhaiserityisopettajan perhelähtöiset toimintatavat. *Journal of early childhood education research* 7 (1), 3-24. Viitattu 4.2.2022. <https://jecer.org/konsultoivan-varhaiserityisopettajan-perhelahtoiset-toimintatavat/>
- Saranko, L., Alasuutari, M. & Sulkanen, M. Varhaiskasvatuspalvelut koronapandemian aikana. 2021. Jyu reports 2. Jyväskylän yliopisto. Viitattu 24.1.2022. <https://doi.org/10.17011/jyureports/2021/2>
- Silvennoinen, P. 2020. Professional Master's Degree Students' Perceptions on the Changes Digitalisation Imposes on Counselling in the Social and Health Care Sector. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(17), 6243. Viitattu 18.3.2022. <https://doi.org/10.3390/ijerph17176243>
- Stratigos, T. & Fenech, M. 2021. Early childhood education and care in the app generation: Digital documentation, assessment for learning and parent communication. *Australasian Journal of Early Childhood* 46 (1), 19-31. Viitattu 3.3.2022. <https://doi-org.nelli.laurea.fi/10.1177%2F1836939120979062>
- Varhaiskasvatuslaki 540/2018. Viitattu 1.2.2022. <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2018/20180540#Pidm45237815031296>
- Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2018. Opetushallitus. Määräykset ja ohjeet 2018: 3a. Viitattu 1.2.2022. <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/varhaiskasvatussuunnitelmien-perusteet>
- Zhang, C., Du, J. & Ding, Y. 2017. Extending face-to-face interactions: Understanding and developing an online teacher and family community. *Early Childhood Education Journal* 4 (3), 331-341. Viitattu 26.1.2022. . <https://doi.org/10.1007/s10643-017-0864-8>

LAU
REA

Kiitos!

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö varhaiskasvatuksen asiakirjoissa

26.4.2022

Digitaalinen yhteistyö huoltajien kanssa

Pirjo Pohjasniemi

CC BY-SA 4.0

Pohdinta

Esityksen aikana pohdittavaksi

- Miten asiakirjoissa mainitut asiat voisi toteuttaa digitaalisesti?
- Millaista lisähyötyä digitaalinen toteuttaminen toisi kasvokkaisen kohtaamisen lisäksi?

Vaatimukset varhaiskasvatuslaista

3§ Varhaiskasvatuksen tavoitteet

- 10) toimia yhdessä lapsen sekä lapsen vanhemman tai muun huoltajan kanssa lapsen tasapainoisen kehityksen ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin parhaaksi sekä tukea lapsen vanhempaa tai muuta huoltajaa kasvatustyössä.

20§ Osallisuus ja vaikuttaminen

- Lapsen vanhemmille tai muille huoltajille on annettava mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa lapsensa varhaiskasvatuksen suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin.
- Lapsille ja heidän vanhemmilleen tai muille huoltajilleen on toimipaikassa järjestettävä säännöllisesti mahdollisuus osallistua varhaiskasvatuksen suunnitteluun ja arviointiin.

Muita toimintoja varhaiskasvatuslaista

16§ Ohjaus ja neuvonta

- Kunnan on järjestettävä varhaiskasvatukseen oikeutetun lapsen vanhemmille tai muille huoltajille neuvontaa ja ohjausta heidän käytettävissään olevista varhaiskasvatuspalveluista.

17§ Hakeminen

- Varhaiskasvatusta on mahdollisuuksien mukaan järjestettävä lapsen vanhemman tai muun huoltajan toivomassa muodossa.

23§ Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma

- Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma laaditaan yhteistyössä henkilöstön ja lapsen vanhemman tai muun huoltajan kanssa.

Varhaiskasvatus- suunnitelman perusteista

- Velvoittava asiakirja, mainittu varhaiskasvatuslain 21§:ssä
- Valtakunnallisen vasun mukaisesti huoltajien ja henkilöstön välinen yhteistyö tuo lasten elämään jatkuvuutta ja turvallisuutta.
- Huoltaja-sana jossain muodossa ilmenee vasussa 90 kertaa
- Perhe-sana jossain muodossaan 41 kertaa (tosin osa liittyen mm. perhepäivähoitoon)
- Yhteistyö-sana mainitaan 97 kertaa. Yhteistyö on muutakin kuin huoltajien kanssa tehtävää yhteistyötä
  - > vrt. Vasussa on 55 tekstisivua.
- Osa huoltajien kanssa tehtävässä yhteistyössä on valtakunnallisesti oheistettu, mutta osassa lisäksi vaaditaan tarkempaa paikallista määrittelyä ja päätöstä siitä, kuinka asioita toteutetaan.

Vasussa mainittu huoltajiin liittyen

- Mahdollisuus säännöllisesti osallistua paikallisen ja yksikkökohtaisen vasun suunnitteluun, laadintaan, kehittämiseen ja arviointiin
- Mahdollisuus toimintakulttuurin kehittämiseen ja arviointiin
- Mahdollisuus palautteen antamiseen
- Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman laadinta
- Velvollisuus kertoa varhaiskasvatuksen tavoitteista ja toimintamuodoista
- Siirtymävaiheissa lapsen edun mukaisesti
- Häirintä-, kiusaamis- ja väkivaltatilanteista keskustelu ja ratkaisujen etsiminen
- Lapsen omien välineiden käytöstä sovitaan huoltajien kanssa
- Oppimisympäristön rikastuttaminen ja suunnittelu

Vasussa mainittu huoltajiin liittyen

- Luku 3.3 huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö
  - Paikallisesti päätettävä yhteistyön tavoitteet ja käytännöt
- Leikin merkityksestä keskustelu huoltajien kanssa
- Lapsen kielellisen kehityksen tukeminen monipuolisella kieliympäristöllä. Äidinkielen tukeminen
- Katsomuskasvatuksessa huomioon perheen tausta, arvot, katsomukset, isovanhempien huomioiminen
- Terveyttä, hyvinvointia ja fyysistä aktiivisuutta edistävä elämäntapa

Vasussa mainittu huoltajiin liittyen

- Kulttuuritaustojen ilmentämisen mahdollistaminen
- Lapsen tuen tarpeen havaitseminen, tuen suunnittelu, toteuttaminen ja arviointi > yhteistyön tarve korostuu
- Monialainen yhteistyö huoltajien suostumuksella
- Vaihtoehtoisen pedagogiikan erityistavoitteista ja arvoista tiedottaminen

Miten täyttää vaatimukset?

- Vakalain 3§ digitaalinen toteuttaminen
  - Lapsen tasapainoisen kehityksen ja hyvinvoinnin tukeminen
  - Huoltajien tukeminen kasvatustyössä
- Pedagogisella dokumentoinnilla toiminta näkyväksi
- Paikallisesti tehtävä suunnitelma miten palauteen antaminen mahdollistuu ja miten palaute hyödynnetään
- Vanhempainiltojen ym. tapahtumien sisällöt
- Huoltajien keskinäinen verkostoituminen

> Digitaalisia menetelmiä

MITEN? MILLOIN? KUINKA USEIN? KUKA TEKEE?

LÄHTEET

- Varhaiskasvatuslaki
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2018/20180540?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=varhaiskasvatuslaki>
- Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet
https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/varhaiskasvatussuunnitelman_perusteet.pdf

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Maininnat huoltajien kanssa tehtävästä yhteistyöstä Eops, Pops, Aamu- ja iltapäivätoiminnan ops

Virpi Lund, Laurea amk

CC BY-SA 4.0

Pohdittavaksi:

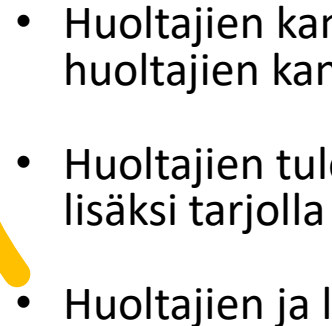
- Miten mainitut asiat voidaan toteuttaa digitaalisesti etäkontaktissa?
- Mitkä asiat voidaan toteuttaa ryhmässä ja mitkä asiat edellyttävät henkilökohtaista vuorovaikutusta?
- Missä asioissa kannattaa toimia kasvokkain lähikontaktissa?
- Millaiset asiat edellyttävät pitkäkestoista/lyhytkestoista yhteistyötä?

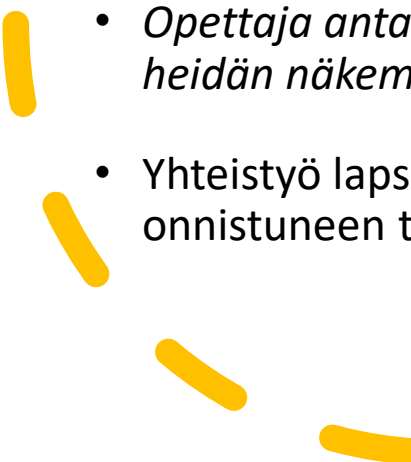

Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet

https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/esiopetuksen_opetussuunnitelman_perusteet_2014.pdf

- Yhteistyöllä varmistetaan esiopetuksen *laatua* sekä *vahvistetaan lasten ja huoltajien osallisuutta*. Vastuu huoltajien kanssa tehtävän yhteistyön kehittamisestä on opetuksen järjestäjällä.
- Yhteistyön lähtökohtana on *luottamuksen rakentaminen* sekä osapuolten *tasa-arvoinen vuorovaikutus* ja *keskinäinen kunnioitus*
- Yhteistyö edellyttää esiopetuksen *henkilöstön aloitteellisuutta* sekä *henkilökohtaista vuorovaikutusta* huoltajien kanssa. Yhteistyössä otetaan huomioon *perheiden moninaisuus, yksilölliset tarpeet* ja *huoltajuuteen liittyvät kysymykset*.
- Yhteistyössä hyödynnetään *eri viestintävälineitä* ja käytetään tarpeen mukaan *tulkkia tai kieliavustajaa*.
- Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö tarjoaa myös mahdollisuuksia *huoltajien väliselle keskustelulle*.

-
- *Huoltajien kokemukset* lastensa aiemmasta kasvuympäristöistä, kehityksestä, oppimisesta ja mielenkiinnon kohteista *otetaan esiopetuksessa huomioon.*
  - Opettaja *keskustelee* kunkin lapsen huoltajan kanssa *perheen ja esiopetuksen arvoista, kasvatuskäytännöistä ja tavoitteista.* Lasten ja huoltajien näkemyksiä otetaan huomioon opetuksen toteuttamisessa ja mahdollisen lapsikohtaisen oppimissuunnitelman laatimisessa.
  - Huoltajille tarjotaan mahdollisuuksia *tutustua ja osallistua* lapsensa esiopetuspäivään.
  - Keskustelulle huoltajien kanssa varataan *riittävästi aikaa.*
  - *Huoltajien kieli- ja kulttuuritietoutta* sekä muuta asiantuntemusta voidaan hyödyntää esiopetuksen toteuttamisessa.
  - Huoltajien kanssa *keskustellaan lasten kasvun ja oppimisen etenemisestä.* Erityisen tärkeää yhteistyö huoltajien kanssa on *lasten kasvun ja oppimisen tukea suunniteltaessa ja toteutettaessa.*
  - Huoltajien tulee *saada tietoa kuljetuksista ja oppilashuollosta* esiopetuksen aikana sekä lapsille esiopetuksen lisäksi tarjolla olevista *muista varhaiskasvatuspalveluista.*
  - Huoltajien ja lasten *palaute otetaan huomioon* opetusta, tuen muotoja ja toimintakulttuuria kehitettäessä.
-

-
- Lapsen ja huoltajan kanssa *keskustellaan* esiopetukseen ja kouluun siirryttäessä *alkavan opetuksen tavoitteista, tehtävästä sekä toimintatavoista*. Tavoitteena on, että lapset ja huoltajat tutustuvat esi- ja alkuopetuksen oppimisympäristöihin, toimintaan ja henkilöstöön jo ennen opetuksen alkua.
  - Perusopetukseen siirtyville lapsille ja heidän *huoltajilleen annetaan tietoa* perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnasta.
  - Esiopetuksen henkilöstön *on tärkeää olla yhteydessä huoltajaan heti*, kun lapsella ilmenee kehityksen tai oppimisen ongelmia tai hänen hyvinvointinsa on vaarantumassa. Huoltajalle *annetaan riittävästi tietoa* esimerkiksi lasta koskevien asioiden käsittelystä, tietojen saannista ja niiden luovuttamisesta sekä salassapidosta. Huoltajaa *kannustetaan tukemaan* osaltaan lastaan tavoitteiden saavuttamisessa.
  - Huoltajan ja lapsen kanssa tehdään *tiivistä yhteistyötä* yleisen tuen aikana
  - *Opettaja antaa palautetta lapselle ja huoltajalle* lapsen edistymisestä sekä *kuuntelee ja ottaa huomioon heidän näkemyksensä asiasta*.
  - Yhteistyö lapsen ja huoltajan kanssa *on tärkeää sekä lapsen tarpeiden selvittämisen* että tuen suunnittelun ja onnistuneen toteuttamisen kannalta.
-

Paikallisessa opetussuunnitelmassa kuvataan

- Yhteistyön tavoitteet ja käytännöt esiopetuksen toteuttamisessa, huoltajien kanssa sekä siirtymävaiheissa.
- Yhteistyön eri osa-alueiden arvioinnin käytännöt.
- Opetuksen järjestäjä huolehtii, että kukin esiopetuksen toimintayksikkö voi täsmentää yhteistyöhön liittyviä käytäntöjä.
- *Kun lapsella on tuen tarvetta, huoltajan kanssa tehtävän yhteistyön merkitys korostuu.* Esiopetuksen henkilöstön tulee tuntea säädökset ja määräykset, jotka liittyvät huoltajan kanssa tehtävään yhteistyöhön lapsen tukeen liittyvissä asioissa. Kaikille huoltajille on hyvä kertoa tuen mahdollisuudesta ja sen keskeisistä periaatteista.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014

https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/perusopetuksen_opetussuunnitelman_perusteet_2014.pdf

- Perusopetuslain mukaan *opetuksessa tulee olla yhteistyössä kotien kanssa*. Yhteistyö edistää oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä.
- *Huoltajien osallisuus* sekä mahdollisuus olla mukana koulutyössä ja sen kehittämisessä *on keskeinen osa koulun toimintakulttuuria*. Kodin ja koulun kasvatusyhteistyö lisää oppilaan, luokan ja koko kouluyhteisön hyvinvointia ja turvallisuutta.
- *Koulu tukee* kotien kasvatustehtävää ja vastaa oppilaan opetuksesta ja kasvatuksesta kouluyhteisön jäsenenä.
- *Vastuu* kodin ja koulun yhteistyön edellytysten kehittämisestä *on opetuksen järjestäjällä*. Yhteistyön lähtökohtana on luottamuksen rakentaminen, tasavertaisuus ja keskinäinen kunnioitus.
- Yhteistyössä otetaan huomioon *perheiden moninaisuus sekä tiedon ja tuen tarpeet*. Yhteistyön onnistumiseksi tarvitaan *koulun henkilöstön aloitteellisuutta ja henkilökohtaista vuorovaikutusta huoltajien kanssa* sekä muutoin *monipuolista viestintää*. Kodin ja koulun yhteistyötä *toteutetaan sekä yhteisö-että yksilötasolla*.
- Voidakseen huolehtia kasvatustehtävästään *huoltajan tulee saada tietoa lapsensa oppimisen ja kasvun edistymisestä sekä mahdollisista poissaoloista*.
- Lisäksi *huoltajan kanssa keskustellaan* opetuksen järjestämisen keskeisistä asioista, kuten opetussuunnitelmasta, oppimisen tavoitteista, oppimisympäristöistä ja työtavoista, oppimisen tuesta ja oppilashuollosta, arvioinnista ja todistuksista sekä opiskeluun liittyvistä valinnoista ja lukuvuoden erilaisista tapahtumista.

- Kannustavat ja oppilaan oppimista ja kehitystä *myönteisesti kuvaavat viestit* ovat tärkeitä.
- *Säännöllisen palautteen* avulla huoltaja voi osaltaan tukea lapsensa tavoitteellista oppimista ja koulunkäyntiä. Henkilökohtaisten ja ryhmätapaamisten lisäksi yhteistyössä hyödynnetään tieto- ja viestintäteknologiaa.
- Huoltajille tarjotaan mahdollisuuksia *tutustua koulun arkeen ja osallistua koulun toiminnan ja kasvatustyön tavoitteiden suunnitteluun, arviointiin ja kehittämiseen yhdessä koulun henkilöstön ja oppilaiden kanssa.*
- Yhteinen *arvopohdinta* luo perustaa yhteiselle kasvatustyölle.
- Kodin ja koulun yhteistyössä edistetään *myös huoltajien keskinäistä vuorovaikutusta* ja luodaan pohjaa vanhempainyhdistystoiminnalle. *Vanhempien verkostoituminen* ja yhteinen toiminta *vahvistavat yhteisöllisyyttä* ja antavat tukea opettajien ja koulun työlle.
- *Kun oppilaalla on tuen tarvetta, kodin ja koulun yhteistyön merkitys korostuu.*
- Oppilaille ja huoltajille *annetaan tietoa* tuen saannin mahdollisuuksista, tuen kolmiportaisuudesta sekä käytettävissä olevista tukimuodoista
- Oppilaan edistymisen ja *tuen tarpeen arviointi sekä tuen suunnittelu* on osa kodin ja koulun *säännöllistä* yhteistyötä.

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011

https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/131412_po_aamu_ja_iltapaivatoiminnan_perusteet_2011.pdf

- Ohjaajien työtä ohjaavana periaatteena on kasvatuskumppanuus, jolla tarkoitetaan ammattikasvattajien *sitoutumista toimimaan yhdessä huoltajien kanssa* lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen tukena.
- Kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen edellyttää *keskinäiseen kunnioitukseen ja tasa-arvoisuuteen perustuvaa yhteistyötä*. Koteja kannustetaan osallistumaan yhteistyöhön ja edistetään huoltajien aktiivista roolia.
- Toiminnan järjestelyjä suunniteltaessa yhteistyö huoltajan, koulun ja aamu- ja iltapäivätoiminnan kesken on erityisen tärkeää. *Huoltajan ja mahdollisesti koulun henkilöstön kanssa sovitaan*, miten tehostettua tai erityistä tukea saavan oppilaan tarpeet sekä kasvuun ja kehitykseen liittyvät tavoitteet otetaan huomioon aamu- ja iltapäivätoiminnassa.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Mitä vanhemmat toivovat digitaaliselta yhteistyöltä?

- suuntaviivoja osallistavaan digiyhteistyöhön

CC BY-SA 4.0

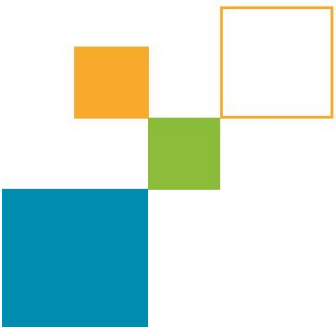

Keitä olemme?

Laura Klemetti
Perhetyön asiantuntija
laura.klemetti@vanhempainliitto.fi

Merja Korhonen
Varhaiskasvatuksen asiantuntija
merja.korhonen@vanhempainliitto.fi

**Mistä koostuu hyvä arkikohtaaminen
vanhemman kanssa?**

Jaa ajatuksesi chatissa!

Suomen Vanhempainliitto

- 114 vuotta kasvatuskumppanuutta
- Vanhempainyhdistysten yhteisjärjestö, noin 1300 jäsenyhdistystä

Ydintehtävät:

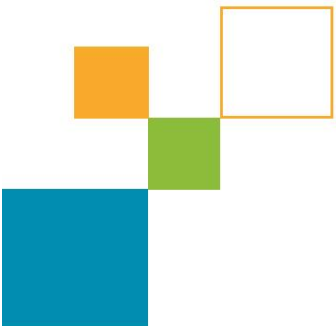
- **Tukee** vanhempien osallisuutta päiväkodeissa, kouluissa ja oppilaitoksissa
- **Kehittää** kodin ja päiväkodin/koulun yhteistyötä ja vanhempaintoimintaa
- **Vaikuttaa** kasvatukseen ja koulutukseen sekä lapsi- ja perhepolitiikkaan

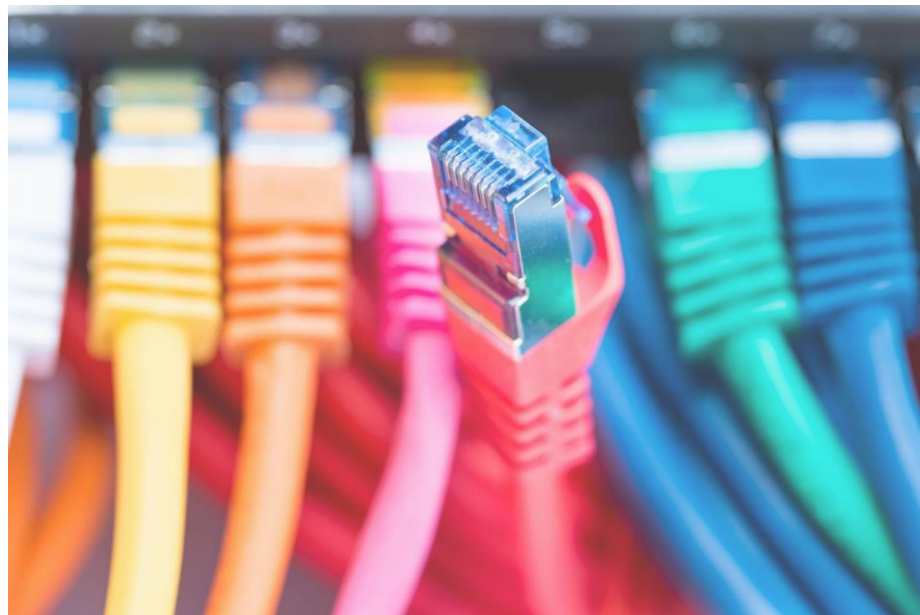
www.vanhempainliitto.fi

Suomen Vanhempainliiton Karuselli-hanke keskittyy päiväkotikäisten lasten ja perheiden hyvinvoinnin edistämiseen kasvatusyhteistyötä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä kehittämällä.

Hanke innostaa päiväkoteja ja perheitä entistäkin tiiviimpään yhteistyöhön viidessä kunnassa ja kahdeksassa pilottipäiväkodissa.

- **Mitä vanhemmat toivovat digitaaliselta yhteistyöltä?**
- *toimiva viestintäkulttuuri kasvatusyhteistyön tukena*

- **Digitaalinen yhteistyö ja vanhempien osallisuus meidän päiväkodissa**
- *itsenäistä pohdintaa ja yhteistä purkua*

- **Vanhempien osallisuus varhaiskasvatuksessa**
- *tiimityötä digitaalisesti*

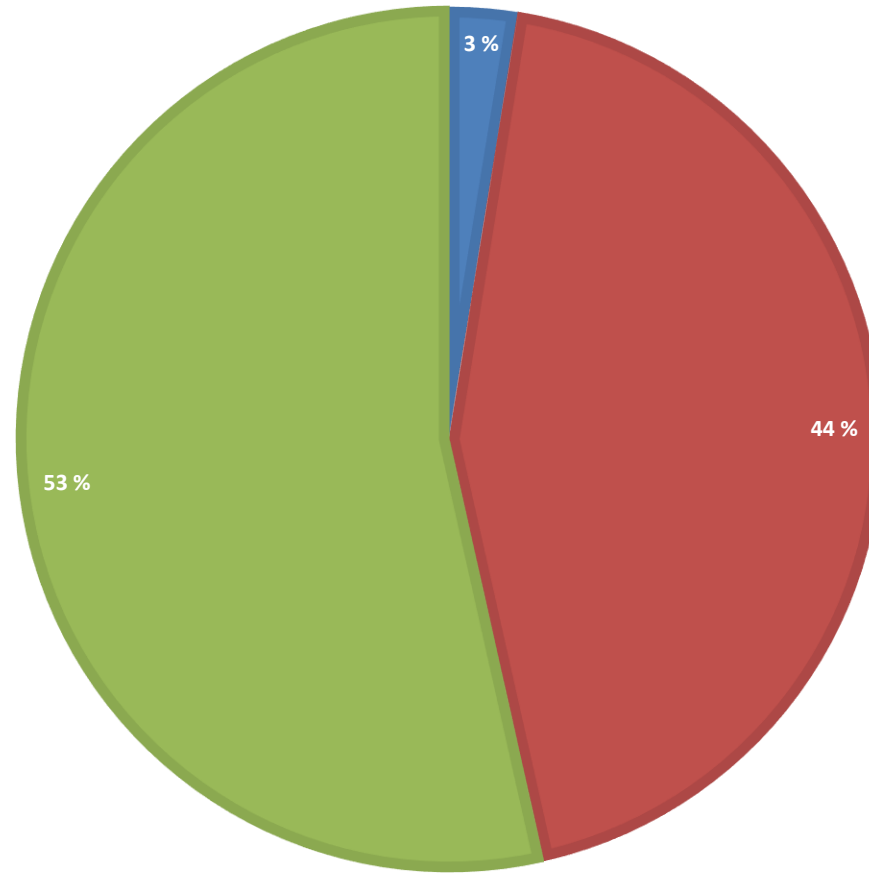

MIELESTÄNI KORONA-AIKA...

■ on lähentänyt kotia ja päiväkotia.

■ on etäännyttänyt kotia ja päiväkotia.

■ ei ole muuttanut kodin ja päiväkodin välistä suhdetta.

Kunnianhimoisia suunnitelmia pääkaupunkiseudun varhaiskasvatuksessa: eroon lippulapuista, viestintää kuin Wilmassa

Uudet sähköiset järjestelmät parantavat vanhempien ja työntekijöiden välistä viestintää ja tasavertaistavat päivähoitopaikkojen hakemista. Helsinki toivoo, että se kattaisi lapsen opinpolun päiväkodista yläkouluun loppuun.

Vantaan VaSa-järjestelmästä voi seurata muun muassa päiväkotipaikan hakemuksen edistymistä ja tehtyjä päätöksiä. Kuvituskuva. Kuva: Yle/Juha Teir

OTSO KARHU

12.8.2021 · Päivitetty 12.8.2021 09:28

Pääkaupunkiseudun varhaiskasvatus on digiloikan äärellä. Tulevaisuudessa sähköiset järjestelmät toimivat viestien välittäjänä ja muun muassa suunnittelevat automaattisesti päiväkotipaikkojen jaon.

yle.fi

Lähes kaikkialla Suomessa lasten päivähoitoajat ilmoitetaan nyt sähköisesti – kaikkein pienimmissä kunnissa muutosta tuskin tulee ollenkaan

Perheiden ja päiväkotien hoitohenkilöstön arki helpottuu, kun hoitoajat ilmoitetaan yhtenäisen järjestelmän kautta.

Kuopiolainen Anna Janka-Murros on ollut tyytyväinen, kun paperien täyttämistä on päästy eroon. Lapsen päivähoitoajat on kätevä ilmoittaa kotisohvalta käsin. Kuva: Sami Takkinen / Yle

ANNA RONKAINEN

7.2.2021

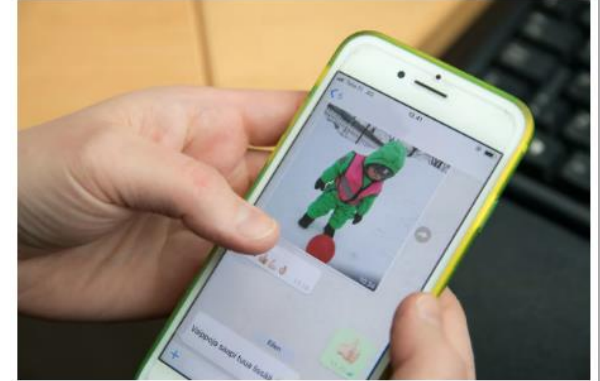
Varhaiskasvatuksessa on otettu lyhyessä ajassa hurja digiloikka. Kymmenet kunnat ovat parissa vuodessa siirtyneet käyttämään sähköistä hoitoaikajärjestelmää.

Jo lähes 80 prosenttia kunnista on jättänyt paperiversiot historiaan. Tämä tarkoittaa sitä, että lasten hoitoajat ilmoitetaan päiväkotiin ja hoitoaikoja seurataan jonkin sovelluksen kautta.

yle.fi

Haluaisitko videota lapsen päiväkotipäivästä? – Päiväkotien somelinjauksissa suuria eroja

Yksityisissä päiväkodeissa tieto on kulkenut jo vuosia somen kautta, mikä on lisännyt päiväkotitoiminnan läpinäkyvyyttä ja avoimuutta.

Kuva: Antti Mikkola / Yle

MAIJA-LIISA JUNTTI

16.3.2018

Sosiaalinen media helpottaa päiväkotien ja huoltajien yhteydenpitoa, mutta kunnat arastelevat somen käyttöä. Kunnissa ollaan kuitenkin höllentämässä varhaiskasvatuksen somelinjauksia, sillä lasten vanhemmat ovat tottuneita somen käyttäjiä.

yle.fi

Koronavirus 17.11.2020

Askel, askel, digihyppy! Korona vauhditti digitaalisten työkalujen käyttöönottoa päiväkodeissa

superlehti.fi

Lapsiani koskeva viestitulva uuvuttaa

Käytän joka päivä vähintään tunnin viestien läpi kahlaamiseen, vastaamiseen ja kalenterin päivittämiseen.

29.3. 2:00

PERHEESSÄMME on neljä lasta ja kaksi asiantuntijatyötä tekevää vanhempaa.

Laskin äskettäin eri sovellusten ja viestintäkanavien määrän, jotka lähettävät minulle viestejä lasteni asioista tai vaativat minua rekisteröitymään tai asioimaan. Niitä on yli kymmenen: Wilma (kolme tiliä), eVaka (kaksi lasta), kahden musiikkiopiston sähköpostit (kahdesta instrumentista, orkesterista ja muskarista), musiikkiopiston sovellus (kolme lasta, kolme tiliä), kolmesta liikuntaharrastuksesta omat sovellukset ja tilit (ja mahdolliset sähköpostit). On tiedettävä esimerkiksi, milloin on uintia, milloin pitää olla tyhjiä maitopurkkeja koulussa tai ilmoittamaan poissaoloista ja läsnäoloista. Näiden lisäksi on vielä Kanta, eHammas ja muut terveydenhuollon järjestelmät.

Käytän joka päivä vähintään tunnin viestien läpi kahlaamiseen, vastaamiseen ja kalenterin päivittämiseen. On mielestäni kohtuutonta vaatia vanhempia olemaan koko ajan aktiivisesti läsnä ja seuraamaan näin monia viestintäkanavia oman ansiotyön lisäksi, jotta lasten harrastukset, koulunkäynti, päivähoito ja esikoulu onnistuvat ja jotta kaikki lapset ovat oikeassa paikassa oikeaan aikaan ja oikeiden varusteiden kanssa.

Toivoisin, että kunnissa luovuttaisiin kaikista päivähoitoon liittyvistä ylimääräisistä sovelluksista. Sopimus lapsen hoitoajasta riittänee ilmoitukseksi siitä, milloin lapseni ovat hoidossa. Ei tarvita päällekkäistä eVaka-järjestelmää kuormittamaan vanhempia. Voitaisiinko koulujen ja päiväkotien viestintä hoitaa samassa järjestelmässä?

Uupunut metatyötä tekevä äiti

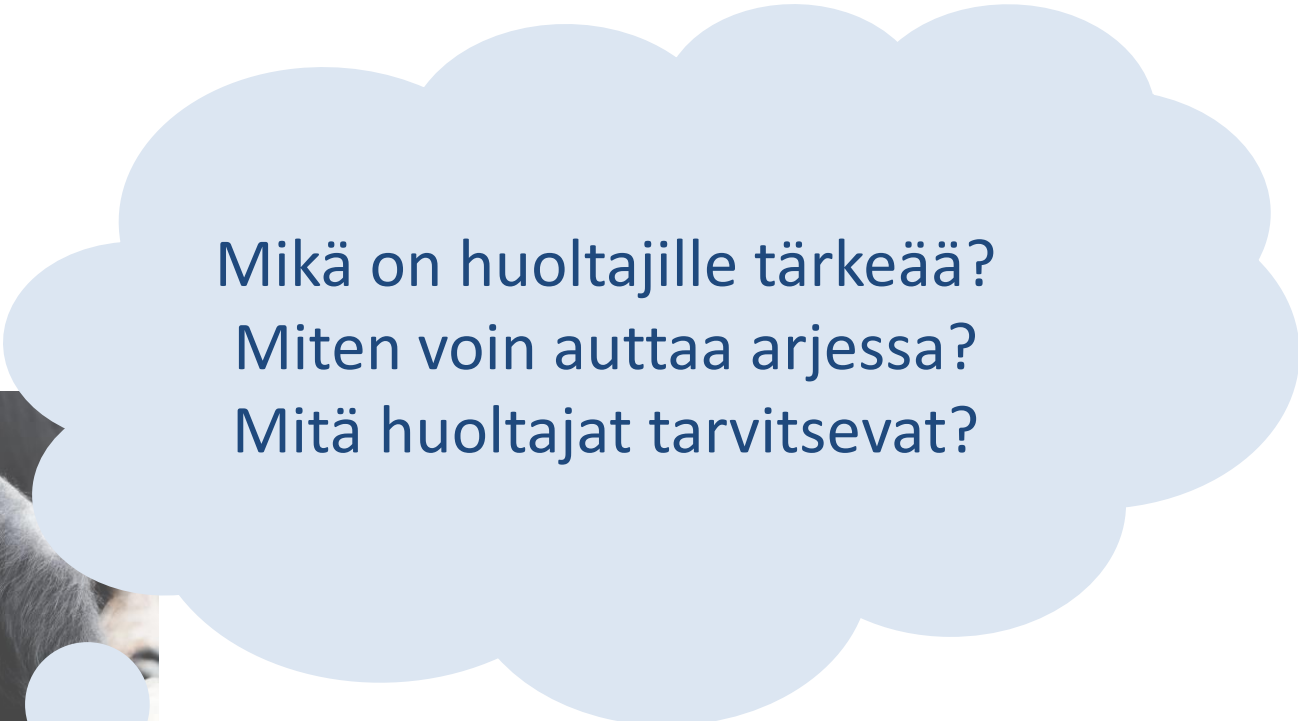
HS 29.3.2022

Asetu huoltajan saappaisiin....

Mikä on huoltajille tärkeää?
Miten voin auttaa arjessa?
Mitä huoltajat tarvitsevat?

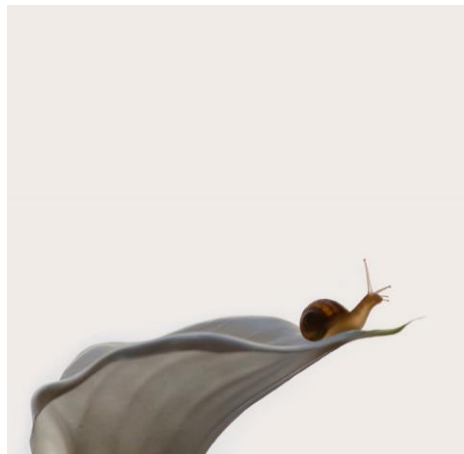

Tiedottamista vai viestintää?

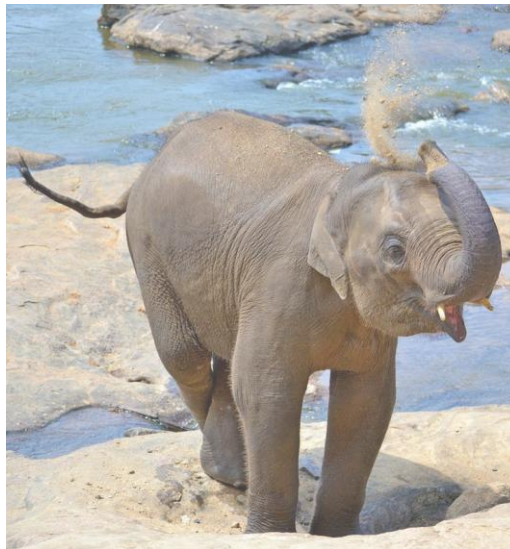
Viestintä on kaksisuuntaista ja vastavuoroista, tiedottaminen taas yksisuuntaista tiedon jakamista!

Ovatko päät samalla korkeudella?

Viestintä on tunneasia

- Minkälaisia tunteita viestisi välittää?
- Minkälaisia tunteita ja reaktioita haluat herättää?
- Miten vahvistaa yhteisöllisyyttä ja mahdollistaa osallisuutta?

Miten digitaalinen yhteistyö mahdollistaa vanhempien osallisuutta?

Helpotusta arjen karuselliin

“Vanhemmilla on puhelin kourassa lähes aina, joten kommentointi, suunnittelu ja osallistuminen helpottuvat.”

“Tiedot pysyvät paremmin tallessa, kun useat lippulappuset eivät ole aina kateissa.”

“Kun hoitoajat ja viestit on samassa paikassa, helpottuu arki ruuhkavuosi-ikäkassa.”

“Keskusteluihin, juhliin tms. voi tarvittaessa osallistua myös etänä.”

“Helpottaa, kun ei tarvitse olla tiettyyn aikaan päiväkodilla, vaan verkko-osallistuminen riittää.”

“Reaaliaikaisuus.”

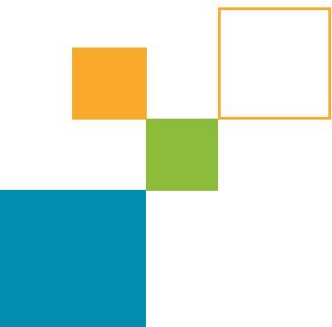

Matalan kynnyksen osallistumismahdollisuuksia

“Madaltaa kynnystä osallistua yhteistyöhön, sillä digitaalisesti on joskus helpompi ja nopeampi olla yhteydessä.”

“Voi joustavammin ideoida esim. toimintaan liittyviä asioita.”

*“Arjen ideointia, kuulumisten vaihtoa, **vanhempien verkostoitumista ja vertaistukea.**”*

Vanhempien osallisuuden mahdollistuminen erilaisissa perhetilanteissa

*“Tieto kulkee molemmille vanhemmille,
ei vain sille joka hakee ja vie.”*

*“Eri paikkakunnalla asuminen ei olisi este
osallistumiseen, esim. eroperheissä.”*

*“Mahdollistaa osallistumisen lapsen arkeen
myös silloin, kun ei itse saa ja voi olla läsnä.”*

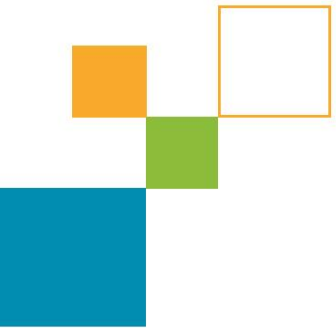

Lapsen arki näkyväksi

“Digitaalinen yhteistyö laajentaa vuorovaikutuksen kenttää vanhempien ja päiväkodin välillä.”

“Lapsen arki tulee näkyvämmäksi. Päivittäiset kuulumiset eivät aina kerro hyvin miten lapsella on oikeasti mennyt.”

“Digitaalinen yhteistyö tarjoaa hyvän tavan molemminpuolin jakaa kuvia lapsen arjesta päiväkodissa ja kotona. Lapseni päiväkodissa pienten ryhmässä lapsen viikonloppua käydään läpi vanhempien peda.net-sovellukseen laittamien kuvien avulla.”

Miten digitaalista yhteistyötä tulisi kehittää?

Selkeää opastusta ja pysyviä ratkaisuja...

*“Joka syksy pitäisi olla **etä-opastus** kaikkiin käytössä oleviin digipalveluihin.”*

“Pysyttäisiin yhdessä samassa ohjelmassa eikä poukkoiltaisi joka vuosi. Meillä on kolmas vuosi päiväkodissa menossa ja tässä kuussa otetaan käyttöön kolmas sovellus.”

“Alussa oli käytössä app, mutta se oli vasta kehitysvaiheessa ja jäi pian pois. Mielestäni toimi paremmin kuin sähköpostit, jotka helposti hukkuvat muuhun virtaan.”

- Digitaalisen viestinnän keskittäminen yhteen järjestelmään
- Selkeästi sovitut kanavat
- Opastusta järjestelmien ja palveluiden käyttöön → mitkä ovat eri kanavien tehtävät ja käyttötavat?

Viestinnän pelisäännöt

Pedagogista dokumentointia, arjen näkyväksi tekemistä...

“Haluaisin nähdä päiväkodin toimintaa pedagogisesti dokumentoituna, esim. toimintahetkiä, joissa lapseni on. Lyhyet videopätkät, valokuvat tai lasten tekemät tuotokset olisivat hyvä lisä ja olisivat myös mahdollisia toteuttaa, esim. erilaisten jo olemassa olevien sovellusten välityksellä.”

“Kuvakansiot olisivat ihania. Voisi yhdessä lapsen kanssa katsella kuvia hänestä päikyssä, jutella ja muistella mitä milloinkin on tehty.”

“Olisi hienoa jos lapseni vasu olisi koko ajan luettavissa ja muokattavissa, jotta toiminnan tavoitteita voisi arvioida helpommin ja muokata tarvittaessa useammin kuin kerran vuodessa.”

- Kaiken ytimessä laadukas varhaiskasvatus!
- Läpinäkyvä arki
- Mitä tehdään? Miksi tehdään? Miten lapsi oppii ja kehittyy? Kenen kanssa hän leikkii?
- Vanhempien osallisuus ja osallistumismahdollisuudet

Kasvokkaisten kohtaamisten merkitystä unohtamatta!

“Sovellus toimisi hyvin arkiseen viestintään, kasvokkaisten tapaamisten lisäksi. Sovellukseen voisi laittaa perustiedot (miten söi, nukkui, kakkasi) niin hakutilanteessa voisi kertoa enemmän leikistä ja taidoista yms.”

- Digitaalinen yhteistyö ei korvaa kasvokkaisia kohtaamisia!
- Huolten puheeksi ottaminen aina kasvokkain!
- Tilaa ja aikaa kiireettömille kohtaamisille, dialogille ja vanhemman aidolle kuulemiselle!

Miten voin toimia arvostavasti, suhdetta luoden ja olla juuri tämän lapsen ja hänen perheensä tukena?

Digitaalinen yhteistyö ja vanhempien osallisuus meidän päiväkodissa

VAHVUUDET

- Minkälaisia digiloikkia päiväkodissanne on tehty?
- Toimivat käytössä olevat digitaaliset viestintätavat ja -menetelmät?
- Minkälaisiin asioihin vanhemmat voivat vaikuttaa päiväkotimme arjessa?
- Minkälaista osaamista päiväkodistanne löytyy digivälineiden hyödyntämiseen?

HEIKKOUEDET

- Mitkä tekijät estävät tai haastavat digitaalista yhteistyötä päiväkodissanne?
- Minkälaisia puutteita päiväkodistanne on digivälineiden hyödyntämiseen liittyen?

MAHDOLLISUUDET

- Miten jo käytössä olevia digitaalisia viestintäkanavia ja -menetelmiä voisi hyödyntää paremmin? Minkälaisia muutoksia voisi tehdä heti?
- Missä asioissa vanhemmat voisivat olla aktiivisemmin mukana?
- Minkälaisia muutoksia päiväkodin arjessa olisi tehtävissä, jotta vanhemmat voisivat osallistua enemmän?

UHAT

- Mitkä tekijät estävät digitaalisen yhteistyön ja sen kehittämisen?
- Mitä uhkatekijöitä näet digitaalisten välineiden käyttöön siirtymisessä?
- Mihin asioihin vanhempia ei voi osallistaa päiväkodin toiminnassa? Miksi?

<https://flinga.fi/s/FCQQ79C>

Osallisuus on...

*Vuorovaikutusta
Kuulemista ja kuulluksi tulemista
Neuvottelua
Sopimista
Yhdessä tekemistä
Vaikuttamista
Suunnittelua
Toimintaa
Yhdessäoloa...*

- Osallisuus on enemmän kuin mahdollisuus osallistua
- Konkreettinen ja kokemuksellinen osallisuus
- Osallisuus synnyttää yhteisöllisyyttä ja yhteenkuuluvuuden kokemuksia

Vanhempien osallisuus varhaiskasvatuksessa

- Vanhempien osallisuuden lisääminen varhaiskasvatuksessa heitä kuuntelemalla ja heidän vaikutusmahdollisuuksiaan parantamalla on tärkeää → vaikutus varhaiskasvatuksen laatuun
- Laadukas varhaiskasvatus vaatii vanhempien ja varhaiskasvattajien tiivistä yhteistyötä lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen edistämiseksi
- Lapsi viettää monta kehityksen kannalta arvokasta vuotta päiväkodissa, joten vanhempien tulee olla kiinnostuneita sekä aktiivisesti läsnä lapselle merkittävän toimintaympäristön toiminnassa.

(Lasten oikeudet ja aikuisten vastuut varhaiskasvatuksessa, PS kustannus 2016)

Vanhempien osallisuus varhaiskasvatuksessa

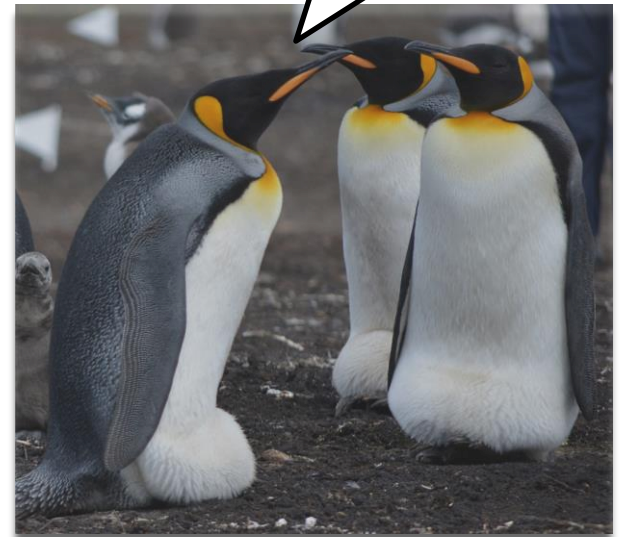
- Osallisuuden toteuttaminen vaatii työtä, vaikka se onkin arkisia asioita.
- Vanhemmat eivät voi osallistua, jos siihen ei tarjota tilaisuutta. → Päiväkodin henkilökunnan tehtävänä on kutsua ja rohkaista vanhemmat mukaan ja osallisiksi!
- Muutos ei tapahdu hetkessä, tarvitaan ihmisiä, jotka panevat toimeksi!

Tiimityötä Karuselli-hankkeessa

Karuselli-hankkeen pilottiyksikkökohtaiset toteutukset ovat rakentuneet ammattilaisten ja vanhempien yhdessä valitsemien **hyvinvointiteemojen** ympärille.

Pilottipäiväkoteihin perustetut ammattilaisista ja vanhemmista koostuvat **tiimit** käyvät yhteistä dialogia, ideoivat ja toteuttavat valittujen hyvinvointiteemojen pohjalta vanhempia osallistavaa ja päiväkodin yhteisöllisyyttä lisäävää toimintaa.

Tunnetaidot
Sosiaaliset taidot/kaveritaidot
Kiusaamisen ehkäisy

Päiväkotiryhmän/päiväkodin yhteistyötiimin muodostaminen

- vanhempia ja ammattilaisia
  - kaikille tarjotaan mahdollisuutta osallistua!
- pitkäjänteistä työskentelyä tai kertaluonteista "talkootyötä"

Tiimiläisten itsenäinen ideointi

- yhteinen digitaalinen alusta ideoiden ja ajatusten kirjaamiselle (Flinga, Padlet, Jamboard...)
- ajasta ja paikasta riippumatonta
- anonyymiä

Virtuaalinen (tai live) tapaaminen

- Itsenäisen ideoinnin yhteistä purkua
  - Parhaat ideat ja toimintaehdotukset
- Ideoiden käytäntöön vieminen ja jatkosta sopiminen

- Yhdessä valittu kehittämiskohde
- Teemaprojekti
- Tapahtuma

Vanhin ensin

Ruudukko

Kodin ja päiväkodin yhteisiä "koulutuksia"/teema tapauksia

♡ 3

Pitkäkestoista työskentelyä tietyn teeman parissa

Päiväkodilla ja vanhemmilla olisi riitilanteisiin samanlainen kaava, jota käydään läpi.

♡ 3

Mitä tehdään toistuvissa riitilanteissa? Olisiko hyvä, jos vanhemmilla olisi mahdollisuus osallistua jatkuvien riitilanteiden selvittämiseen? Vanhempien tulisi tietää, jos lapsi toistuvasti kiusaa tai tulee kiusatuksi ja tällöin yhteinen keskustelu

Jos päiväkotitunnista, että lapsella on haasteita esim. osallistua muiden leikkeihin tai haluaa aina määrätä leikin tmv., niin päiväkotitunnista voisi tarjota vanhemmille työkaluja, joita he käyttävät, käytettäväksi myös kotona.

Miten onnistuu yhteistyö lapsen ja aikuisen kanssa päiväkodissa? Onko aikuisilla tarpeeksi työkaluja erilaisten luonteiden kanssa toimimiseen? Esim. ujut lapset tai vilkkaat lapset

Päästäanko tunnistamaan tapaukset, jossa lapsi käyttäytyy kotona täysin toisella tavalla kuin päiväkodissa? Päästäanko näihin tapauksiin vanhempien ja päiväkodin yhteistyöllä jollain tavalla.

Voiko Vasun lisäksi olla jokin muukin keskustelutuokio vanhemman ja päiväkodin kanssa vuoden aikana (vaikka keväällä tms.)?

Olisi hyvä, jos vanhempi pääsisi joskus katsomaan millainen lapsi on päiväkodissa ja keiden kanssa hän touhuaa yms.

♡ 1

Voiko päiväkodista saada vinkkiä siihen, että jos lapsi tulee toimeen hyvin joidenkin tiettyjen lasten kanssa, että jos vapaa-ajallakin lapset voisivat nähdä toisiaan.

Vanhemmille tietoa ja apua tunnetaitojen tukemiseen

Arjessa vanhemmat kysyvät apua/tukea lapsen tunnetaitojen kanssa, haastavat tilanteet lapsen kanssa saattavat pelottaa vanhempaa, työntekijöiden ymmärtävä tuki tarpeen, tieto taitoa tarvitaan

Päiväkodeista löytyy hyviä tunnetaito kasvatuksen materiaaleja, mutta pitäisi saada kehitettyä sitä eteenpäin, että niissä opettavat toimintamallit olisi myös vanhempien saatavilla, materiaalia myös koteihin. Yhteisiä projektiviikkoja päiväkodin

♡ 3

Vanhemmille itselleen tunnetaitojen opetusta

Mielenterveystaitoja varhaiskasvattajille, vanhemmille ja lapsille.

♡ 1

Sosiaalisten taitojen esiin tuomista yhteisten projektien kautta

Tervetuloa
Mansikkalan
päiväkodin
ideointiseinälle!

LEIKKITREFFIT

9-10.4.2022

PIHA-ALUEELLA

TERVETULOA KAIKKI LEIKKIMÄÄN JA TUTUSTUMAAN TOISIIN PERHEISIIN. PIHAVARASTON OVET AVOINNA VIKKONLOPUN. PALUTATTEHAN LELUT LEIKKIEN JÄLKEEN TAKAISIN. OVI SULJETAAN, MUTTEI LUKITA. MERKKAATHAN KÄYNTISI VIERASKIRJAAN.

TÄLLÄ KERTAA VARASTOSTA LÖYTYY ERILAISIA TEHTÄVIÄ, JOITA VOI PIHALLA TEHDÄ..

Satumajalaatikko

Tässä laatikossa on majakankaita, piknik-vilttejä sekä erilaisia satuja.

Voit halutessasi rakentaa itsellesi viihtyisän majan, jossa lukea tai kuunnella satuja. Tai voit hypätä satujen maailmaan penkillä tai maassa istuen, tai vaikka yhdellä jalalla seisten. Onnistuisiko sinulta sellainen? 😊

Nautinnollisia satuhetkiä toivoo

LEIKKITREFFIT

9-10.4.2022

TEHDÄ YHDEN LUNTOTAUUN!
 KEEÄTÄÄ PIALTA LÖYTYVÄ
 KUNNENPATEEIALEIA JA SON-
 NITELKÄÄ NUNTA TALEIOMELLE
 TAIDEET.

NAPATEKÄ VALMILTA TEKKEITA
 VALKUIVA JA LÄHETÄÄÄ LE.
 SHAN KEMÄNNE FURELILLEN.
 PATEEIALEIT VOITÄ TALEUTAA
 TAKAIN LUNTOON.

Voit etsiä joko vain yhden munan tai kaikki. Kun viimeinenkin päättämuna on löytynyt, pillotathan ne seuraavaa etsijää varten yläpihalle isojen puolelle.

Onnea etsintään!

Tervetuin Päättöpupu ©

KOKEILEHAN MITÄ LAATIKON SISÄLTÄ LÖYTYY!

Satumajalaatikko

Kiitos!

Merja Korhonen ja Laura Klemetti

Karuselli-hanke

@kotijakoulu

facebook.com/suomenvanhempainliitto

www.vanhempainliitto.fi

